

Сутність дослідження. Нерозвиненість моторики рук у дітей з загальним недорозвитком мовлення обумовлена тісною взаємодією ручної та мовної моторики. Вдосконалення ручної моторики активізує моторні мовні зони головного мозку і, внаслідок цього, розвиток мовної функції.

Слід зазначити, що важливими проблемами вивчення даної теми є: нейролінгвістичне вивчення різних форм загального недорозвитку мовлення з урахуванням локалізації ураження мозку; розробка прийомів ранньої неврологічної та логопедичної діагностики у дітей; удосконалення методів логопедичної роботи з урахуванням форми загального недорозвитку мовлення; вивчення взаємозв'язку голосових темпоритмічних розладів із семантичними порушеннями при різних рівнях загального недорозвитку мовлення підвищить ефективність логопедичного впливу шляхом ізотерапії.

Основні висновки. Провівши аналіз роботи, по даній темі ми можемо зазначити, що особливостями розвитку дрібної моторики у дітей дошкільного віку є те, що діти дуже чутливі до такого виду діяльності як малювання, що дозволяє розвинути у них терпіння та посидючість, бути наполегливими й цікавими. Вправи з участю рук і пальців у дітей дошкільного віку гармонізують тіло і розум, позитивно впливають на діяльність мозку, прості рухи рук допомагають зняти розумову втому, покращують вимову багатьох звуків та розвивають мовлення дитини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вайнерман С. М., Большов А. С., Силкин Ю. Р. Сенсомоторное развитие дошкольников на занятиях по изобразительному искусству. Владос, 2010. 130 с.
2. Пьянкова С. Н. Изотерапия в работе с детьми с ОНР. *Молодой ученый*. 2015. №15. С. 604-606.
3. Левченко И. Ю. Артпедагогика и арттерапия в специальном образовании. Изд-во: Академия, 2001. 48 с.

Ія ТАРАН,

Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 курсу факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
Науковий керівник: **Ганна СИЗКО**
кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри прикладної психології та логопедії.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРЕДИКТОРІВ СТИМАТИЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.

Не залишається актуальним питання інтеграції дітей з порушеннями психофізичного розвитку в заклади освіти, що становить складну проблему. Її позитивне розв'язання має важливе значення, оскільки кожна дитина з особливими освітніми потребами, маючи потенційні можливості повноцінного розвитку як особистість, потребує якомога ширших контактів

із навколишнім світом. Але іноді існують труднощі, пов'язані саме з прийняттям таких дітей.

Стигматизація, як негативна упереджена реакція суспільства на відмінність, що накладає свій відбиток на усі аспекти життя дітей з особливими потребами та їх сімей, що має зовнішні, соціальні та економічні прояви з боку суспільства та внутрішні, самостигматизуючі травматичні чинники. Тому особливої уваги заслуговує виявлення соціально-психологічних передумов формування стигми. Стигма це помилкове визнання осіб із психофізичними порушеннями як неповноцінних, непередбачуваних та небезпечних, через що вони зазнають упередженості, відчуження, дистанціювання і, зрештою, дискримінації з боку суспільства.

Поняття стигми та стигматизації протягом багатьох десятиліть вивчало багато вчених. Першим дослідженням, що присвячувалось проблемі стигматизації, була книга американського соціолога І. Гофмана «Стигма: Нотатки про управління зіпсованою ідентичністю» (1963). Багато вчених займалися вивченням різноманітних аспектів стигматизації: Р. Nighighat (структура та походження стигми, унітарна теорія стигматизації), Г. Бекер (теорія клеймування), К. Еріксон (стигматизація та девіація), А. Фінзен (види стигм), С. Бронін (стигматизація сім'ї об'єкта стигматизації) та ін. Сучасним визначенням стигматизації займалися такі вчені як О. Александров, С. Бронін, О. Власова, І. Гурович, М. Кабанов, А. Коцюбинський, Г. Кравченкова, Т. Липай, В. Моргун та інші.

Стигма – це поняття, яке в соціальній психології визначається як соціальний атрибут, яка дискредитує людину або групу, що вважається «свого роду вадою» і викликає прагнення покарати. Стигма визначається і як ознака зневаги чи недовіри, яка відділяє людину від інших [1]. Очевидно, що напруга внаслідок стигматизації розвивається у взаємодії особистості із суспільством. Це означає, що знизити цю напругу можна соціальними і особистісними технологіями. Цей процес називається дестигматизацією. Отже, дестигматизація – це відновлення членами стигматизованих груп своїх громадянських прав, втрачених у зв'язку зі стигматизацією [3, с 116].

Поряд з дестигматизацією існує інший термін, який позначає конструктивне рішення в боротьбі зі стигматизацією, – «подолання стигми». Воно зосереджене на тому, щоб дати об'єктам стигматизації здатність подолати їх особисту стигму [1].

Джефрі Вольф і його колеги представили практичну робочу модель втручань, націлених на різні аудиторії. Сюди входили: конкретизація цільових груп з попередньою оцінкою їх установок, відсутність об'єктивних даних про негативну реакцію населення, гнучкі програми просвіти громадськості та ін. Одним з її аспектів є ознайомлення з поглядами і труднощами людей, чий установки є намір змінити [2]. Таким чином, стигматизація – це упереджене, негативне ставлення до окремої людини або групи людей, пов'язане з наявністю у неї/них якихось особливих властивостей або ознак. Стигма трактується як характерна особливість людини, котра значно дискредитує її в очах тих, хто її оточує. Дестигматизація – комплекс заходів, спрямованих на поступове пом'якшення уявлень про об'єкти стигматизації.

Перспективами подальших досліджень є: визначення основних засобів подолання стигматизації; аналіз «мови ворожнечі» та стереотипів вітчизняних засобів масової інформації; поглиблення дослідження впливу таких публікацій на життя суспільства, формування його культури і моралі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гоффман І. Стигма: Заметки об управлени испорченной идентичностью. URL: <http://www.e-reading.me/book.php?book=145155> (дата звернення 08.10.19).

2. Кабанов М., Бурковский Г. Редукция стигматизации и дискриминации психически больных. *Обозрение психиатрия и медицинская психология* 2000. С. 3–8.

3. Кнуф А., Эпов Л. Стигма: теория и практика. *Знание. Понимание. Умение*. 2006. № 3. С. 116–122.

Крістіна УЛТІНА,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 курсу факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Науковий керівник: **Марія ЗВЕРЯКА**

к.прикл.псих. та логопедії., асистент (БДПУ)

ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ДО ШКОЛИ ДИТИНИ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ

Одним з основних завдань виховання та навчання дітей в закладах дошкільної освіти є формування у дітей готовності до навчання у школі. Готовність до шкільного навчання розглядається як певний рівень психологічного, а також інтелектуального та мовленнєвого розвитку дитини старшого дошкільного віку.

Під готовністю до шкільного навчання розуміється необхідний і достатній рівень психічного розвитку дитини для засвоєння шкільної програми в умовах навчання в колективі однолітків [1, с. 343].

Це питання розглядали такі вітчизняні та зарубіжні дослідники (Л. Божович, Л. Виготський, В. Котирло, В. Петровський, Д. Ельконін та інші).

Складовими компонентами психологічної готовності до школи є: особистісна (мотиваційна, комунікативна, емоційно-вольова) та інтелектуальна сфери [1, с. 343].

У теперішній час у зв'язку з введенням стандартів освіти та зростанням інтенсивності процесу навчання зросли вимоги до рівня готовності дітей, які йдуть до школи. Реформа системи освіти освітила проблеми у навчанні, вихованні, діагностиці та корекції дітей з порушеннями мовлення. У більшості випадків психолого-педагогічна допомога дітям з порушеннями мовлення надається не вчасно, не використовується сприятливий період для корекції, що призводить до формування більш тяжких порушень у період шкільного навчання (дисграфія та дислексія) та зростання термінів корекційно-розвиткової роботи. Ця проблема стосується як самої дитини з порушенням мовлення,